

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Crucifixi beneficentia & liberalitas. Ex Veteri. Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

longitudinem &c. His in Apostoli verbis crux quodammodo nobis ante oculos constituta est &c. S. Aug. de verb. Ap. f. 7.

Ex Patribus, & aliis.

Creator hominis homo esse dignatus est. Factus est, quod fecerat; nē periret, quem fecerat. Quid huic misericordiae addi potest? Et tamen addidit. Parum fuit ei, hominem fieri; sed voluit etiam ab hominibus reprobari. Parum fuit reprobari; & exhonori; parum erat exhonori; & occidi. Sed & hoc parum est; morte crucis. S. Aug. tr. 36. in Jo.

Neque coelum, neque mare, neque terra, neque rerum omnium creatio; neque aliud omnino aliquid, ita, ut crux illa venerabilis, Divinae Bonitatis magnitudinem praedicat. S. Chryl. hom. 25. in ep. 1. ad Timoth.

Pro nobis mortuus est, & non intercedet pro nobis? pro nobis dignatus est crucifigi; & misereri recusabit? Sanct. Ephrem de poenit.

O genus humanum expersigere à tuo lethargo; & vide, quia ad Orientem vertit faciem suam Christus; ad meridiem dexteram manum, ad Occidentem plantas pedum sanctorum, ad Septemtrionem alteram manum: omnes vocat, omnes desiderat, omnes visitat, omnes invitat, atque clamans ait, *venite ad me omnes*. Ab oriente vocat adolescentes, à meridie magnates, ab Occidente senes, à septemtrione vocat pauperes. S. Bernardinus t. 1. Artic. 2.

Quia homo per poenitentiam peccatum superare non poterat, nec posset; etiam si mala omnia in unum conflata pateretur: ideo infinitus Deus per assumptam carnem pro omnibus in cruce poenitentiam egit; ut tantus esset dolor animi, quanta fuit delectatio commissi peccati. Sim. Cass. l. 3.

§. V.

Crucifixi beneficentia, & liberalitas.

Ex Veteri, & Novo.

Oritur sol, & occidit, & ad locum suum revertitur. Ecclae. 1. 7. Pro, ad locum suum revertitur, Hebr. *anhelat, anhelus tendit, inhiat, ardens cupit*. Sept. *trahit*. Arab. *trahitur*. Sol enim tantā velocitate rapitur ab ortu ad occasum; ut anhelare, & fessus anhelō spiritu, quasi ad quietem rapi, videatur. S. Ambr. in Ps. 118. vide mysterium praenuntiatum. *Oritur*, inquit, *sol, &c.* hoc est, quod ait Dominus Jo. 12. 32. *si exaltatus fuero, omnia traham ad me ipsum*: trahit enim ad se omnium studia; ut vel peccata nostra crucifigeret; vel bonum ingenium ad justitiam provocaret. Corn. hic.

Sub umbra illius. Cant. 2. 3. Christus crucifixus ad omnia utilissimam praebet umbram; sed maxime ad protegendum peccatores ab ardore Divinae irae. Il. 30. 27. *ardens furor ejus, & gravis ad portandum*. Sicut major est umbra, cum corpus, & sol, conjunguntur, in occasu; sic in morte Christi. Nulla potentia

umbra contra vitiorum aestus, quam Crux, & Passio Christi. Nuditas contra aestum avaritiae; fides, fel. contra gulam; dolores carnis contra libidinem; ignominia contra gloriam mundanam, de Ponte hic Exh. 27.

In manibus meis descripsi te. Il. 49. 16. Lyr. id est, ita te habeo in memoria, sicut illud, quod tenetur manu. Novar. El. sacr. l. 3. Habet suos in manibus suis sculptos; & non blandis penicillis, sed duris clavibus. Descripsit eos non atramentō, sed sanguine suo. Hector Pintus. Sic charra est in manu Scriptoris, ut in ea scribat, & pingat, quidquid velit; sic Christus Crucifixus in manibus suis inscripsit dilectos suos; non calamis, sed clavibus; non atramentō, sed sanguine: ut amorem suum eximium in nos testaretur. Corn. in Sap. 3.

Ego quasi nutritus Ephraim portabam eos in brachiis meis. Ol. 11. 3. Ubi Stephanus cum Mendoza: in brachiis meis in cruce distentis: ibi enim extendit Dominus brachia sua ad amplectendum nos, & portandum. Natus ex anno Crucifixi. Ego quasi nutritus. Et sicut nutritus, ad alliciendum parvulum plene extendit brachia, & quantum potest; cum tamen parvula extensione possit eum colligere, & amplecti: sic Christus fecit. Steph. Cant. hic.

Neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum. Matth. 5. 15. Lucerna est Christus, candelabrum est Crux; super quam erat altē elevatus: ut omnibus luceret, & viam salutis ostenderet. S. Bonav. f. 129.

Extende manum tuam. Matth. 12. 13. Beda: Adam, carpens pomum venium, manum humani generis arefecit; id est, potentiam, operationemque hominis fecunditate boni operis privavit. At Christus eam restituit, extendens manus suas in Cruce.

Dimittit unguenta novem in deserto. Luc. 15. 4. ut ovem errabundam reduceret ad ovile: reportans eam humeris propriis super cruce. Et veniens in die ascensionis convocat amicos, & vicinos suos; id est, angelos, dicens: *congratulamini mihi &c.* Hugo in Eccl. 3.

Ibi crucifixerunt eum. Luc. 23. 33. In aere mori voluit; quia commune est elementum: & sic mors ejus pro omnibus aequaliter offerebatur. Cetera elementa dominos suos habent; aer omnium est: de illo tantum participat colonus, quantum rex. Stella hic.

Ex Patribus, & aliis.

Christus crucifixus, & lac sugentibus, & cibis est proficientibus. S. August. tr. 98. in Joannem.

Expandit in Cruce manus, ut comprehenderet fines terrae: medium enim terrae est hic Golgothos. Non meus est hic sermo. Propheta dixit: *operatus est salutem in medio terra*. Pl. 23. 12. S. Cyrill. Jerof. Catech. 13.

Gratia influit in nos per verbum Crucifixum; de cuius latere exiit profluvium gratiarum, habens vim sanativam. S. Bonav. f. 2. hexam.

Deus

Deus semper habet manum apertam; imò etiam perforatam: quia ex utraque parte manus diffundit Bonitatem suam super omnes creaturas. Sancti Bernardinus t. 3. serm. in dieb. Rogat.

Pendebat in cruce moriturus; disposuit testamentum Electis suis: Patri Spiritum, Ecclesie corpus, peccatoribus sanguinem; latroni regnum, militibus vestes; Petro Ecclesiam; Apostolis Paracletum; Electis charismata distribuit. S. Thom. Vill. Conc. de S. Jo. Evang.

Cuncta extra Jesum Crucifixum generant fastidium; & habent defectum; & quasi abynthium, & fel amarissimum; torquent animam variis desiderijs occupant. Thom. Kemp. p. 2. ad Novit. f. 4.

An. 1641. Drepani femina pauperrima filio in templo importunè panem petenti, Crucifixum ostendit; ab eo panem peteret. Ivit simplici sinceritate parvulus, dixitque Domino: da mihi panem. Mater mea mittit me; ut panem à te petam. Et ecce Crucifixus revulso à cruce brachio panem recentem dedit parvulo: ille lætus ad matrem, res in vulgus. Scupent omnes panem candoris mirabilis. Itur in templum; reperiunt Crucifixi brachium etiamnum à cruce liberum. Episcopus & Matri, & parvulo, liberaliter annonam; & reditus in omnem vitam suffeduros assignavit. Lyraus de imit. Chr. l. 4. cap. 8.

§. VI.

Crucifixus est Philosophia nostra, liber, &c.

Non judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum; & hunc Crucifixum. 1. Cor. 2. 2. Indubitatum est, non his tam angustis cancellis circumscripta fuisse scientiam Pauli, ut solum Christum crucifixum nosset; qui tam sublimiter de omnibus vitæ, passionisque, aliisque ad salutis nostræ remedijs pertinentibus mysterijs, concionabatur; qui raptus in tertium celum &c. Quid ergo ait, non plura scire? voluit significare, quid sibi evenerit, & quid omnes agere debeamus. Christus crucifixus Pauli oculos ad se rapiebat; spiritum extollebat, excitabat devotionem. Huc ergo totum pondus meditationis ejus vertebatur; cum Christo Crucifixio dulces miscebat sermones, nunquam ab illo suam abducebat considerationem. Did. Niss. f. 2. D. Palm. §. 3.

Vidi -- librum scriptum intus, & foris. Apoc. 5. 1. Christus est Liber, quem Joannes in sua apocalypsi conspexit, scriptus intus, & foris. Foris Christi vulnera cernimus; sed intus immensitas ejus erga nos amoris incendia contemplamur. Hunc docti, & indocti videant; hunc omnes legant. S. Chryl. f. 1. de Resurr.

Hæc mea sublimior Philosophia: scire Jesum, & hunc Crucifixum. Non requiro, sicut sponsa, ubi cubet in meridie? quem lætus amplector mea inter ubera commorantem. Non requiro, ubi pascat in meridie? quem intueor Salvatore in cruce. Sancti Bernard. f. 43. in Cant.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

In tantum infatuata est illa quondam gloriosa Mundana Philosophia, ut innumeri ex ejus Professoribus quotidie fiant ejus irrisores; & ex ejus defensoribus fiant ejus impugnatores: & illam detestantes nihil aliud profitentur se scire, nisi Jesum Christum, & hunc Crucifixum. Et ecce quàm multi, qui prius fabricabant arcam in officina Aristotelis, tandem saniori consilio discant studere in officina Salvatoris. Et qui prius fabricabant vasa contumeliæ, nunc docentur fabricare vasa gloriæ. Rich. à S. Vict. l. 2. de arca myst. cap. 2.

Cruz illa schola erat: ibi docuit Magister latronem: lignum pendens cathedra facta est docentis. S. Aug. f. 87. de divers.

S. Bonaventura S. Aquinati petenti: è quâ bibliotheca illum reconditum thesaurum hausisset, rogantique, ut illa sibi monstraretur, in aliud conclave induceto; attritum oculis Crucifixum ostendens, illam esse bibliothecam suam dixit. Nadasi anno Crucifixi.

S. Philippus Beniti in extremo morbo sapius ab astantibus identidem petebat librum suum. Libro quodam ei porrecto, unus ex astantibus assecutus petitionem; Crucifixi effigiem ei porrexit; quam reverenter accepit, & facie ad piam lætitiæ compositâ, exosculans, eum ad pectus suum adstrinxit. Paolett. f. 24. de eodem.

Christus in cruce suspensus Liber est; in quo omnium virtutum perfectiones, omnium contemplationum sublimitates; & quidquid ad salutem pertinet, mirabiliter, ineffabiliter, & supernaturaliter leguntur, discuntur, resplendent. Dion. Carth. c. 26.

Venerunt ad Religionem, literatus unus, alter Laicus. Literatus ob austeritatem de exitu tentatus Socio tentationem aperiens, ab eo ad constantiam solidis rationibus monitus est. Rogatus, ubi hæc didicisset? respondit: se librum habere, in quo omnia hæc didicisset. Qualis hic liber? imaginem ostendit Crucifixi: ecce, inquit, liber meus. Summa Prædic. Passiæ Christi.

O quàm præclarus Liber est Christus pendens in Cruce! Blof. p. 3. t. unico.

Hæc sit sapientia vestra, fratres, hoc studium; præ cunctis literarum studijs eligatis meditari die, ac nocte; Jesum Crucifixum pro omnibus nobis in Cruce immolatum. Thom. Kemp. p. 2. f. 4. ad Novit.

O Librum super omnem librum! hunc expedit nocturnâ versare manû, versare diurnâ. Hoc sit nostrum Enchiridion; verbum abbreviatum; contemptus mundi, Soliloquium, Stimuli divini Amoris. Salmeron tomo 10. tr. 37. de Crucifixio.

§. VII.

Circumstantiæ temporis, quò crucifixus.

Sicut Christus die 25. Martii in utero Virginis conceptus fuit; ita post 33. annos eodem die crucifixus est in equinoctio verno. Natus est
Ecc vero